

Csökkenthető a vizek pontszerű növényvédő szer szennyezése

Ezt állapította meg az a felmérés, amelyet az EU Life programja és az ECPA (Európai Növényvédelmi Szövetség) támogatásával 2005-ben indított **TOPPS program** keretében végeztek el. Úgy vélik, hogy a növényvédő szereket kezelők és felhasználók az elégségesnél jóval kevesebb figyelmet fordítanak a helyes növényvédelmi gyakorlatra, illetve a rendelkezésre álló eszközeiket sem használják mindig megfelelően. A program várható sikere éppen ennek megváltoztatásában rejlik. Azt feltételezik ugyanis, hogy a rossz gyakorlat elhagyásával, minimális befektetéssel, viszonylag gyorsan lehet látványos eredményeket elérni. Ennek eszköze pedig az lehet, ha a szükséges szakmai ismereteket felelevenítik, újakkal egészítik ki, ezeket minden érdeklőben tudatosítják, így az a növényvédelmi munkák során a napi rutin részévé válhat.

A **TOPPS** angol mozaikszó, jelentése: **T**rainning the **O**perators to prevent **P**ollution from **P**oint **S**ources (A növényvédő szerrel dolgozók továbbképzése a pontszerű szennyezések megelőzésére). Négy régióra osztva 15 uniós tagállam vesz benne részt: Dánia, Svédország, Finnország - Lengyelország, Csehország, Magyarország, Szlovákia - Olaszország, Franciaország, Spanyolország, Portugália - Belgium, Egyesült Királyság, Hollandia, (Észak Franciaország), Németország

A növényvédő szerrel dolgozók továbbképzésére épülő projekt valójában egy egész Európának szóló figyelmeztetés, üzenet, hogy a *vizek pontszerű növényvédő szer szennyezése szinte minden országban* problémát jelent, ennek csökkentése közös ügyünk. A megoldás pedig nem igényel nagy beruházást, odafigyeléssel, gondos munkával megvédhetjük környezetünket.

A továbbképzés, a közös gondolkodás alapját egy már elkészült, a helyes növényvédelmi gyakorlatot összefoglaló **útmutató (BMPs)** adja. Ebben az egyes munkafázisokhoz (szállítás, tárolás, permetezés előtt, alatt és után, maradékok/hulladékok kezelése) kapcsolódva táblázatos formában kerülnek áttekintésre a legfontosabb betartandó előírások, a javasolt tennivalók.

Az átfogó megállapítások a „mit kell tenni?“, a részletes előírások a „hogyan kell tenni?“ kérdésekre próbálnak közérthető, gyakorlati válaszokat adni.

Az *átfogó megállapításokban* fogalmazódnak meg témára vonatkozó közös, „európai alapelvek“, amely minden tagországra érvényesek. A mintegy 400 javaslatból az a 100 „megállapítás” került kiválasztásra, amelyeknél a különböző egyeztetéseken a legnagyobb konszenzust lehetett elérni.

A *részletes (specifikus) előírások* a helyi szabályozásokkal kibővített megoldási javaslatokat tartalmazzák. Helyi rendelkezések hiányában -jogszabályi hatály nélkül- a TOPPs előírások lehetnek az irányadók.

A programhoz Magyarország -kissé megkésve- csak az elmúlt év közepén csatlakozott. Februárban elkészült, és sokakhoz eljutott már a „Legjobb gyakorlattal a jobb vízvédelemért” összefoglaló kiadvány. Az ennél részletesebb útmutató („Legjobb kezelési gyakorlat” (BMPs)) pedig várhatóan májusban kerül kiadásra. Az útmutató célja az, hogy -bár jól ismert, sokszor hallott dolgokról van szó- újból felelevenítse a tennivalókat, és figyelmeztessen arra, hogy egy megszokott, helytelen eljárás helyett a helyes gyakorlatot kell követni, mert ezzel tehetünk eleget a biztonságos növényvédő szer felhasználás követelményeinek. A közeljövőben a részletek megismertetésére az ország különböző pontjain előadások, tanfolyamok is szervezésre kerülnek, legkorábban március végén Gödöllőn, az FVM Mezőgazdasági Gépesítési Intézetben, a Pest megyei Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara koordinálásában.

Felismerve az ügy fontosságát, a közös felelőséget, számos intézmény, szakmai szervezet vett részt az eddigi munkában, és foglalt állást az együttműködés, a támogatás mellett (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara, Növényvédőszer-gyártók és Importőrök Szövetsége, Agrárkamara, több növényvédő szer gyártó, forgalmazó: Syngenta, Monsanto, Bayer, Summit-Agro, Agroterm, IKR.). Közös érdek, hogy a program az egész országra kiterjedjen. Igazi sikerre akkor lehet számítani, ha résztvevők köre folyamatosan bővül.

Dr. Ocskó Zoltán
nemzeti program koordinátor

